



Miejska Biblioteka Publiczna  
w Białej Podlaskiej  
DZIAŁ INFORMACJI, BIBLIOGRAFII  
I WIEDZY O REGIONIE  
ul. Warszawska 12a  
21-500 Biała Podlaska  
tel. (083) 343-61-11

# Ziemia

# Parczewska

Nr 5 maj 2002

Miesięcznik społeczno – kulturalny powiatu parczewskiego

cena: 1,50 zł (w tym 7% VAT)



## Parczewskie

## uroczystości



## 3-go Maja



## w obiektywie

Fot. B. Sarnowska



## ŻYCIE PARCZEWA

### Nasze środowisko

- dodatek ekologiczny

### Ponadto w numerze:

- Pogotowie parczewskie
- Narodowy Spis Powszechny 2002
- Siemieński staw
- Dotacje z budżetu
- MKS „Victoria”
- Sport

www.parczew.pl  
ISSN - 1643-5222

## Powiatowe obchody Święta Konstytucji 3 Maja w Parczewie

Tak jak co roku w dniu 3 maja odchodziło w Parczewie Święto Konstytucji 3 Maja. Obchody 211 rocznicy tego doniosłego wydarzenia zostały zorganizowane przez Radę i Zarząd Powiatu w Parczewie. Obejmowały one uroczystą sesję Rady Powiatu, poprzedzoną złożeniem kwiatów pod pomnikami Józefa Piłsudskiego i Niepodległości, wystąpieniem starosty parczewskiego Adama Czarnackiego przy pomniku Niepodległości oraz uroczystą Mszą Świętą w Bazylice Mniejszej odprawioną przez ks. prałata *Tadeusza Lewczuka*.

Podczas uroczystej sesji, prowadzonej przez Przewodniczącego Rady Powiatu *Stanisława Bartnickiego*, młodzież z Liceum Ogólnokształcącego w Parczewie wystąpiła z montażem słowno-muzycznym, zaprezentowała się też Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Parczewa. W uroczystości wzięły liczne poczty sztandarowe, młodzież szkolna oraz mieszkańcy Parczewa i powiatu. *J.N.*

## Turniej wiedzy pożarniczej

W dniu 25 kwietnia 2002 r. w Parczewie odbyły się powiatowe eliminacje do Ogólnopolskiego Turnieju Pożarniczego dla uczniów wszystkich typów szkół.

Wzięło w nich udział 14 najlepszych zawodników z eliminacji gminnych, podzielonych na dwie kategorie. W grupie starszej zwyciężyli: *Lukasz Szymczak* przed *Tomaszem Litwinem* i *Lukaszem Jakubiukiem* (wszyscy z ZSR Jabłoń), a w grupie młodszej: *Joanna Iwaniuk* (Gimnazjum Podedwórze) przed *Kamilią Dokudowicz* (Szkoła Podstawowa Kostry) i *Agatą Owsianik* (Gimnazjum Podedwórze). Laureaci trzech pierwszych miejsc otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody rzeczowe ufundowane przez biuro terenowe Związku OSP RP w Białej Podlaskiej. Zdobywcy pierwszych miejsc reprezentować będą powiat parczewski na eliminacjach wojewódzkich w Lublinie. *J.N.*

## Konkursy na dyrektorów szkół

Zarząd Powiatu w Parczewie przeprowadził konkursy na dyrektorów we szkół średnich. Liczba chętnych do objęcia tych funkcji przekroczyła dwukrotnie ilość miejsc. W wyniku postępowania konkursowego kandydatami na dyrektorów szkół zostali: w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Parczewie - dotychczasowy dyrektor tej placówki mgr *Jan Rzeżutka*, w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Parczewie - nauczycielka historii w Gimnazjum w Parczewie mgr *Katarzyna Mularz*, w Zespole Szkół Rolniczych w Jabloniu - nauczyciel przysposobienia obronnego w tej szkole mgr inż. *Marek Korpysz*. W Zespole Szkół Ogólnokształcących w Milanowie nie wyłoniono kandydata na dyrektora. W najbliższym czasie Zarząd Powiatu formalnie powoła dyrektorów. *J.N.*

## 50 lat Zespołu Szkół Rolniczych w Jabloniu

W bieżącym roku mija 50 lat istnienia Zespołu Szkół Rolniczych w Jabloniu. W związku z planowanymi uroczystościami jubileuszowymi komitet organizacyjny obchodów informuje, że w dniach 15-16 czerwca 2002 r. odbędzie się Zjazd Absolwentów z lat 1952-1995. Koszt uczestnictwa wynosi 150 zł. Zgłoszenia przyjmowane będą do dnia 5 czerwca 2002 r. Bliższych informacji udziela sekretariat szkoły tel. 3560017, fax 3560027, e-mail: [zsr@ids.pl](mailto:zsr@ids.pl)

## Święto Ludowe 2002

W dzień Zielonych Świątek 19 maja tradycyjnie obchodzone jest Święto Ludowe. W tym roku powiatowe obchody odbędą się w Milanowie. Przewidziano poświęcenie i wręczenie sztandaru miejscowej gminnej organizacji PSL, a także występy artystyczne zespołów ludowych i zespołów muzycznych oraz zawody sportowe na miejscowym stadionie. Uroczystości zakończy zabawa ludowa w GOK. W uroczystościach wezmą udział przedstawiciele władz samorządowych i państwowych, PSL. Organizatorzy zapraszają wszystkich mieszkańców powiatu na tę uroczystość. *J.N.*

## Powiatowe Forum Młodych Ludowców

W niedzielę 21 kwietnia 2002 r. odbyło się w Parczewie - z udziałem przewodniczącego Rady Naczelnej PSL posła Franciszka *Jerzego Stefaniuka*, skarbnika NKW PSL, wiceministra Edukacji Narodowej i Sportu *Tadeusza Sławeckiego*, prezesa ZW PSL w Lublinie *Zdzisława Podkańskiego*, przewodniczącego Zarządu Wojewódzkiego FML *Andrzeja Romańczuka*, starosty parczewskiego *Adama Czarnackiego* - założycielskie zebranie Powiatowego Forum Młodych Ludowców.

W spotkaniu wzięło udział kilkudziesięciu młodych ludowców z pow. parczewskiego, którzy uznali, że powołanie struktury powiatowej FML pozwoli zaktywizować młode pokolenie mieszkańców powiatu.

Przewodniczącym Zarządu Powiatowego FML w Parczewie wybrany został *Marek Siuciak* z Czeberak. Siedzibą ZP FML będzie lokal ZP PSL w Parczewie przy Pl. Wolności 1. W czasie dyskusji poruszano problemy polskiej wsi: przygotowania Polski do wejścia do UE, zasad zakupu i sprzedaży polskiej ziemi, opłacalności produkcji rolniczej, zwracano uwagę na zbliżające się wybory samorządowe, dyskutowano o udziale PSL w rządzeniu krajem.

Zarząd Powiatowy FML liczy na szerokie zainteresowanie tą organizacją wśród młodzieży, młodych rolników i pracowników w naszym powiecie. *J.N.*



Gośćmi Forum byli: (od lewej) *Jerzy Franciszek Stefaniuk* - przew. Rady Naczelnej PSL, *Tadeusz Sławecki* - wiceminister edukacji narodowej i sportu, *Henryk Makarewicz* - wiceprezes ZW PSL w Lublinie, *Zdzisław Podkański* - prezes ZW PSL w Lublinie, *Andrzej Romańczuk* - prezes ZW FML w Lublinie, *Jerzy Maśluch* - prezes ZP PSL w Parczewie.



Uczestnicy Forum.

## Dzieci z Orzechowa Nowego zwiedziły stolicę

20 kwietnia 2002 r. w pogodną, słoneczną sobotę, została zorganizowana do Warszawy wycieczka turystyczno-edukacyjna dla dzieci z rodzin rolniczych. Uczestniczyły w niej dzieci w wieku od 6 do 17 lat z Orzechowa Nowego i świetlicy „Caritas” w Parczewie. Dzieci zwiedziły Stare Miasto, lotnisko Okęcie wraz z pawilonami rządowymi i zapleczem technicznym. Końcowym etapem wycieczki było warszawskie ZOO, witające dzieci świeżą zielenią i egzotyką zwierząt. Była to dla dzieci wspaniała żywa lekcja nie tylko historii, ale również geografii, przyrody i kultury.



Organizacją wycieczki zajęły się panie *Elżbieta Jarosz* i *Małgorzata Borowińska*, które dzięki sponsorom: *Jerzemu Maśluchowi* – wicestarście parczewskiemu i *Tadeuszowi Bronikowskiemu* – właścicielowi firmy „Parster” z Parczewa oraz przy pomocy *Parczewskiego Stowarzyszenia Twórców i Animatorów Kultury w Parczewie*, mogły spełnić marzenie kilkudziesięciu dzieci i pokazać im stolicę Polski. Mieszkańcy Nowego Orzechowa i gminy Sosnowica dziękują sponsorom za sfinansowanie tej wspaniałej imprezy. *J.N.*

### Personalia

#### S. Jarosz dyrektorem WOim

Wojewoda lubelski *Andrzej Kurowski* powołał z dniem 5 marca br. *Stanisława Jarosza* na stanowisko dyrektora Wytwórni Octu i Musztardy w Parczewie.

*S. Jarosz* pełnił już tę funkcję w latach osiemdziesiątych.

*J.N.*



Obelisk upamiętniający fakt i miejsce koronacji obrazu Matki Bożej Parczewskiej - Królowej Rodzin, odsłonięty w pierwszą rocznicę koronacji.

Fot. B. Sarnowska

## Rocznica koronacji cudownego obrazu Matki Bożej Królowej Rodzin w Parczewie

W pierwszą rocznicę koronacji łaskami słynącego obrazu Matki Bożej „z Gruszką” w dniach 4 i 5 maja odbyły się w parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Parczewie uroczystości Diecezjalnego Dnia Rodziny. W niedzielę 5 maja o godz. 12 odprawiona została rocznicowa Msza Święta, a dzień wcześniej o godz. 20.30 odbyła się procesja różańcowa i poświęcenie pomnika z tablicą pamiątkową ustawionego w miejscu koronacji w dniu 6 maja 2001 r. Do zbudowania pomnika posłużył głaz narzutowy odkryty na początku kwietnia br. w lesie koło Tyśmienicy. *B.S.*

### Ja jestem drogą i prawdą, i życiem

Zespół Placówek Oświatowych w Siemieniu noszących imię Kardynała Stefana Wyszyńskiego odwiedził 17 kwietnia 2002 r. niezwykle gość. Był nim ksiądz dr *Bronisław Piasecki*, który przez 7 lat piastował stanowisko osobistego sekretarza Naszego Patrona.

W spotkaniu wzięli udział uczniowie i rodzice, księża, wójt gminy i sponsorzy. Przybyły też delegacje uczniów z dyrektorami szkół z Kamionki i Kożuszek, które noszą również imię Kardynała S. Wyszyńskiego.

Spotkanie rozpoczęli uczniowie przedstawiając program artystyczny pt. „Chrystus powiedział - Ja jestem drogą i prawdą, i życiem”. Z kolei ksiądz *B. Piasecki* niezwykle ciekawie wspominał okres spędzony u boku Wielkiego Polaka Kardynała Wyszyńskiego. Mówił, że nie wiadomo, jak potoczyłyby się losy

naszego Narodu, gdyby nie wielka postać Prymasa. Odpowiadając na pytania uczniów ksiądz *Piasecki* mówił, że Prymas nie był „człowiekiem z marmuru”, jak często go postrzegano, lecz osobą wrażliwą i prostą. Często odczuwał samotność, gdyż musiał osobiście podejmować wiele trudnych decyzji. Prymas hołdował zasadzie, aby wszelkie nieporozumienia załatwiać tylko w kraju. Za granicą nie wypowiadał się na tematy Polski, był jej lojalnym obywatelem.

Na koniec uroczystości rozdano nagrody laureatom konkursu „Co wiem o NASZYM PATRONIE” zorganizowanym przez szkolną bibliotekę. Następnie ksiądz dr *Bronisław Piasecki* spotkał się z przedstawicielami rodziców i gronem nauczycielskim.

Na długo w pamięci uczestników spotkania pozostanie osoba księdza *Piaseckiego* i usłyszane, nieznanne nam do tej pory, szczegóły z życia Patrona naszej szkoły.

*Arnold Tomasz Łagowski*

29 kwietnia 2002 roku w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Parczewie odbyła się XXXIX sesja Rady Powiatu Parczewskiego.

Jednym z pierwszych punktów obrad było przedstawienie przez starostę parczewskiego *Adama Czarnackiego* informacji z prac Zarządu Powiatu pomiędzy sesjami.

W okresie od 26 marca do 29 kwietnia Zarząd Powiatu m.in.: przyjął omówione na poprzedniej sesji zmiany w układzie wykonawczym budżetu; spotkał się z organizacjami związkowymi SP ZOZ w Parczewie oraz ustalił sposób zbycia jednego z mieszkań komunalnych w Jabłoni. Zarząd postanowił także powołać nowych dyrektorów w prowadzonych przez siebie szkołach ponadgimnazjalnych: *Jana Rzeżutkę* – w CKU w Parczewie, *Katarzynę Mularz* – w LO w Parczewie, *Marka Korpyjsza* – w ZSR w Jabłoni. Powołanie tych osób może nastąpić po przedłożeniu stosownych opi-

miania Ratunkowego na bazie Państwowej Straży Pożarnej w Parczewie.

Radni dowiedzieli się również o zmniejszeniu w budżecie powiatu na 2002 rok o ponad 376 tys. zł subwencji oświatowej oraz o 152 tys. zł subwencji drogowej. Nieco zwiększone zostaną natomiast dotacje na rodziny zastępcze oraz na Dom Pomocy Społecznej.

Kolejną sprawą, o której wspomniał starosta, jest decyzja Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotycząca utworzenia w Parczewie powiatowego oddziału Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli ARiMR. Jednostka ta rozpocznie prace prawdopodobnie w II półroczu br.

Niewątpliwie najważniejszym punktem obrad było rozpatrzenie sprawozdania z wykonania przez Zarząd budżetu powiatu w roku 2001. Ponieważ wspomniane sprawozdanie zostało omówione bardzo szczegółowo w trakcie posiedzeń poszczególnych komisji Rady

cele 1.568 tys. zł. Najważniejszymi inwestycjami były:

- dofinansowanie zakończenia budowy hali sportowej przy Centrum Kształcenia Ustawicznego w Parczewie, zakup sprzętu do tejże hali, zakup wykładziny na nawierzchnię hali oraz remont stołówki szkolnej,
- budowa kolektora sanitarnego przy ul. Mickiewicza w Parczewie, a następnie wykonanie przyłącza kanalizacyjnego i wodociągowego do Liceum Ogólnokształcącego,
- remontu stołówki i świetlicy szkolnej w Zespole Szkół Rolniczych w Jabłoni,
- remont sali gimnastycznej w Liceum Ogólnokształcącym w Milanowie (wymieniono dach i ułożono nową nawierzchnię z parkietu),
- modernizacja budynku Powiatowego Urzędu Pracy przy ul. Bema - 1.022 tys. zł,
- rozpoczęcie modernizacji obiektu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Parczewie. Ce-

## XXXIX sesja Rady Powiatu Parczewskiego

# Absolutorium dla Zarządu Powiatu

nii przez Lubelskiego Kuratora Oświaty. Nie został jeszcze rozstrzygnięty wybór nowego dyrektora ZSO w Milanowie.

Następnie Starosta przedstawił wyniki marcowych kontroli Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i Państwowej Inspekcji Pracy, jakie miały miejsce w SP ZOZ. Jak wynika z decyzji organów kontrolnych w parczewskim szpitalu należy przeprowadzić sporo prac remontowo-modernizacyjnych, sytuacja w nim jest porównywalna z innymi placówkami opieki zdrowotnej, borykającymi się z mniejszymi lub większymi trudnościami finansowymi. Do funkcjonowania SP ZOZ inspekcje nie wniosły poważniejszych zastrzeżeń.

Starosta parczewski nawiązał także do tematyki ostatniego Konwentu Starostów Województwa Lubelskiego zajmującego się m.in. służbą zdrowia i Centrami Powiadamiania Ratunkowego. Przy tej okazji starosta poinformował o przebiegu prac zmierzających do zakończenia robót i oddania do użytku Szpitalnego Oddziału Ratunkowego oraz utworzenia Powiatowego Centrum Powiada-

Powiatu, na sesji poruszono jedynie najważniejsze kwestie z nim związane.

Budżet zaplanowano na rok 2001 z dochodami w wysokości 22.275.487 zł i wydatkami 22.247.737 zł. W wyniku zmian w budżecie dokonanych w trakcie roku, ustalono dochody w wysokości 24.740.108 zł, ostatecznie zaś wyniosły one 24.786.482 zł (co stanowiło 100,2% planu). Wydatki budżetu powiatu za rok 2001 zamknięto sumą 24 745.939 zł - czyli 98,8% planu, jaki ustalono po wprowadzeniu zmian (25.039.264 zł). Dzięki temu, że ubiegłoroczny budżet zamknął się nadwyżką w kwocie ponad 188 tys. zł oraz pozostały wolne środki w wysokości 47 tys. zł, to na rok bieżący samorząd powiatowy będzie miał do dyspozycji dodatkowo ponad 235 tys. zł.

Zarząd Powiatu dysponując w roku 2001 wymienionymi wyżej sumami zapewnił funkcjonowanie podległych jednostek organizacyjnych, służb, straży i inspekcji oraz dodatkowo poczynił wiele istotnych inwestycji i modernizacji wydatkując z własnych środków na te

lem tejże inwestycji jest utworzenie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego oraz Powiatowego Centrum Powiadamiania Ratunkowego. Inwestycja ta w 2001 r. finansowana była ze środków własnych powiatu (353 tys. zł), oraz przez Marszałka Województwa Lubelskiego i Wojewodę Lubelskiego (700 tys. zł), ze środków pozyskanych z Polsko-Szwajcarskiej Komisji Środków Złotych (400 tys. zł), ze środków Ministerstwa Zdrowia na wyposażenie Powiatowego Centrum Powiadamiania Ratunkowego (70 tys. zł). Całkowite zakończenie tej inwestycji planowane jest w II kwartale 2002 r.

- dofinansowanie Powiatowej Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Parczewie na kwotę 121,3 tys. zł oraz zakup na jej potrzeby nowego wozu bojowego (koszt samochodu wyniósł 385 tys. zł. i został częściowo pokryty przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie).

## Narodowy spis powszechny i powszechny spis rolny 2002 r.

W dniach od 21 maja do 8 czerwca 2002 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostaną przeprowadzone Narodowy Spis Ludności i Mieszkań i Powszechny Spis Rolny według stanu w dniu 20 maja 2002 r. o godz. 24.00. Nie jest to pierwszy tego typu spis na ziemiach polskich - początki spisów powszechnych przypadają na okres prac Sejmu Czteroletniego, który uchwałą z 1789 r. zarządził przeprowadzenie pierwszego ogólnokrajowego spisu ludności połączonego ze spisem „dymów” czyli zamieszkałych domów.

W okresie zaborów, w każdej części podzielonej Polski zaborcy przeprowadzali spisy powszechny. Na terenie Księstwa Warszawskiego spis przeprowadzono w latach 1808-1810, w Królestwie Polskim - w latach 1824-1826, w zaborze rosyjskim - w 1897 r. W zaborze pruskim spisy ludności przeprowadzono w latach 1816-1867 co 3 lata oraz w latach 1875- 1910 co 5 lat. W zaborze austriackim przeprowadzono 6 spisów ludności w latach 1857 - 1910. Pierwszy Powszechny Spis Ludności w niepodległej Polsce odbył się w 1921 r., a następny w 1931 r. Po zakończeniu drugiej wojny światowej spisy przeprowadzono kilkakrotnie w latach: 1946, 1950, 1960, 1970, 1978 i 1988.

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań oraz Powszechny Spis Rolny w 2002 r. dostarczą:

- najpełniejszego zbioru danych o ludności, warunkach mieszkaniowych i rolnictwie,
- danych dla wszystkich jednostek podziału administracyjnego kraju,
- danych służących do szacunków i prognoz ludności,
- a ponadto umożliwią:
- opisanie zbiorowości gospodarstw domowych i rodzin,
- opracowanie danych w układach strukturalnych i korelacyjnych,
- dokonanie porównań międzypisowych i długookresowych,
- dokonanie porównań międzynarodowych, oraz będą stanowić bazę i źródło danych do realizacji zobowiązań międzynarodowych.

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań oraz Powszechny Spis Rolny mają umocowanie prawne poprzez: ustawę z dnia 2 grudnia 1999 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2002 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 1, poz. 1 i Nr 93, poz.1026),

Ustawę z dnia 9 września 2000 r. o powszechnym spisie rolnym w 2002 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 99, poz. 1072) oraz ustawę z dnia 29 czerwca 1995r. o statystyce publicznej ( Dz. U. z 1995 r. Nr 88, poz. 439 z późniejszymi zmianami).

Przepisy te zobowiązują obywateli do udzielenia odpowiedzi na wszystkie pytania stawiane przez rachmistrzów i zawarte w formularzach A, M, R1, lub R2 (oraz dobrowolnie z formularza D). Jednocześnie nakładają na rachmistrzów i urzędy obowiązek zachowania tajemnicy statystycznej.

Spisy 2002 r. zostaną poprzedzone obchodem przedspisowym rachmistrzów, który będzie miał miejsce na dwa tygodnie przed spisami. Celem obchodu jest zapoznanie się rachmistrzów z terenem, na którym będą przeprowadzali spis, odwiedzenie mieszkańców i umówienie się co do terminu spisu, a także udzielenie mieszkańcom odpowiedzi na pytania dotyczące spisów i ewentualne przekonanie ludzi, że przekazywane dane są objęte tajemnicą statystyczną i zostaną wykorzystane tylko do zestawień, opracowań i analiz statystycznych.

Każdy rachmistrz spisowy zostanie wyposażony w ofoliowaną, imienną legitymację, upoważniającą do przeprowadzenia spisu, zawierającą niepowtarzalny identyfikator, zdjęcie, pieczęć urzędu statystycznego, imienną pieczętkę i podpis dyrektora urzędu.

Jeśli zechcemy, będziemy mogli też samodzielnie wypełnić formularze spisowe. Jest to tzw. metoda samospisywania. Podczas obchodu przedspisowego rachmistrz pozostawi formularze oraz instrukcję do samospisu i w uzgodnionym terminie zgłosi się po odbiór wypełnionych formularzy.

Opr. Jan Najś

## Zachowajmy dziedzictwo kultury...

W dniach 25-27 kwietnia br. w świetlicy Urzędy Gminy w Podedwórzcu odbyły się warsztaty pn. „Zachowajmy dziedzictwo kultury” zorganizowane przez Stowarzyszenie na rzecz aktywizacji mieszkańców Polesia Lubelskiego, które sfinansowała Fundacja Wspomagania Wsi.

W zajęciach prowadzonych przez etnografów z Muzeum Wsi Lubelskiej uczestniczyły 23 osoby z Podedwórzca, Jabłonia, Parczewa i Sosnowicy.

Program warsztatów był bardzo bogaty i obejmował następujące problemy: zasoby kulturowe regionu, ich wykorzystanie do wzbogacenia oferty turystycznej oraz tworzenie zaplecza społecznego i marketingowego.

Uczestnicy pracowali w pięciu grupach nad tworzeniem imprez i wydarzeń promujących swoją miejscowość.

Okazało się, że w Jabloniu na bazie istniejących zasobów kultury materialnej i lokalnych twórców można zorganizować warsztaty rzeźbiarskie, a w Podedwórzcu doroczny jarmark ukazujący klimat przedwojennego handlu poprzez wyszynk piwa w karczmie żydowskiej, sprzedaż z wozów drabiniastych ze scenkami związanymi z handlem w tamtej epoce odgrywanymi przez uczniów odpowiednio ucharakteryzowanych.

Stwarza to szansę współpracy ze szkołami, które mogą przez docieranie do najstarszych mieszkańców współuczestniczyć w tworzeniu oryginalnych wydarzeń promujących miejscowość i służących ocaleniu od zapomnienia korzeni naszej kultury narodowej.

G. Bilkiewicz

## Maj w kulturze

Powiatowa Biblioteka Publiczna-Centrum Kultury w Parczewie proponuje w maju:

**III Powiatowy Konkurs Recytatorski dla Dzieci i Młodzieży** – 17 maja, godz. 10 (Gminny Ośrodek Kultury w Siemieniu).

Są to eliminacje powiatowe do XXI Wojewódzkiego Małego Konkursu Recytatorskiego adresowanego do uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Poprzedziły je imprezy z udziałem ponad

200-tu recytatorów we wszystkich gminach powiatu parczewskiego. 6-ciu zwycięzców eliminacji powiatowych, weźmie udział w koncercie wojewódzkim.

**VIII Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Białe 2002” - eliminacje powiatowe** – 23 maja, godz. 9.00 (Gminny Ośrodek Kultury w Milanowie).

Przegląd stanowi eliminację do festiwalu wojewódzkiego, a jego celem jest popularyzacja piosenek dziecięcych, inspirowanie do tworzenia własnych tekstów i melodii oraz prezentacja umiejętności wokalnych i dorobku artystycznego 6-15 -latków (zespołów i solistów).

Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Parczewie powstało 1 stycznia 1957 r.

Pierwszym kierownikiem tegoż był dr. *Leszek Kaczyński* pochodzący z rodziny zasłużonej dla służby zdrowia w Parczewie. Ojciec dr. Leszka, chyba Hipolit był w okresie międzywojennym lekarzem w Parczewie. Był zamiłowanym myśliwym. Przed wojną widziałem go polującego na kaczkę na wielkim stawie w Siemieniu. Stryj Feliks miał duży skład apteczny w rynku pod nr. 9 tu gdzie obecnie jest apteka. W ogóle cała ta kamienica jedyna dwupiętrowa w Parczewie przed wojną była własnością państwa Kaczyńskich.

W tym okresie pracowali w Parczewie jeszcze dwaj lekarze: dr. n. med. *Edward Bazylczuk* i dr. *Stanisław Wojciechowski*.

Następcą dr. *Kaczyńskiego* na stanowisku kierownika Pogotowia był dr. *Edward Bazylczuk*, a potem dr. *Stanisław Oniszczyk*.

Początkowo Pogotowie mieściło się właśnie w kamienicy nr. 9 w Rynku, czyli w budynku zwanym popularnie domem Kaczyńskiego. Zajmowało tam dwa pomieszczenia z korytarza na lewo: dyspozytornię i gabinet zabiegowy. Za ścianą Pogotowia mieścił się też w dwu pokojach Wydział Zdrowia.

Ponieważ były kłopoty z obsadą lekarską, dyżury w Pogotowiu pełnili początkowo także felczerzy: p.p. *Julian Bzówka*, *Władysław Tryniecki* i inni. W tamtym okresie były dwie karetki: transportowa i wypadkowa. Jedna marki Warszawa i druga Skoda.

Kierownikiem Kolumny Transportu Sanitarnego był wówczas *Zygmunt Unger*, a kierowcami: *Stanisław Dziewulski*, *Bloch*, *Morawski*, *Walicki*, *Oleszczuk*, *Korniluk* i *Sternik*, który potem kierował kolumną aż do śmierci w 1993.

W okresie minionych blisko 50 lat w pogotowiu pracowali m.in. lekarze: *L. Kaczyński*, *E. Bazylczuk*, *St. Wojciechowski*, *M. Frączkiewicz*, *R. Nowicki*, *St. Oniszczyk* i *W. Hać*, który był w pewnym okresie kierownikiem Pogotowia jeszcze w domu Kaczyńskich i przeniósł je do szpitala. Jemu też jako ówczesnemu kierownikowi Wydziału Zdrowia PPRN szpital zawdzięcza rozbudowę. Z

jego i dr. *Z. Szolejki* inicjatywy powstał tzw. łącznik między budynkiem głównym i stojącym równolegle przy ul. Szpitalnej (obecna przychodnia specjalistyczna, krwiodawstwo i cała administracja).

Zalogę pogotowia stanowiły pielęgniarki, a wśród nich: *J. Chmielarzowa*, *M. Kwiatkowa*, *N. Janikowa*, *Sasionowska*, *Kozaczukowa* i inne, oraz sanitariusze: *A. Mroczek*, *Bloch*, *A. Wójtowicz*, *Ignatowicz*, *Sasinowski* i inni.

1. stycznia 1996 roku powstał odrębny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie, w skład którego wchodziły: Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Białej Podlaskiej z Filią w Terespolu wraz ze Stacjami Rejonowymi w: Parczewie z Filią w Wisznicach, Radzynie, Międzyrzeczu i Łosicach.

Obecnie w pogotowiu parczewskim pracuje 13 lekarzy, wszyscy na tzw. kontraktach, 14 ratowników w Parczewie i 4 w filii w Wisznicach, 10 kierowców w

wum, dwie szatnie, sanitariaty i pokoje administracyjne.

W pogotowiu parczewskim zasadą jest, że wyjazd karetki musi nastąpić w ciągu dwu minut od zawiadomienia o wypadku. Ale czasem te dwie minuty mogą decydować o życiu pacjenta, dlatego jeśli jest to wezwanie szczególnie pilne np. ktoś upadł na ulicy lub jest wypadek i dyspozytorka krzyczy: pilna erka lub wypadkowa nie wypełnia się żadnych dokumentów, tylko jedzie jak najszybciej.

Dokumenty są wypełniane później. Również zasadą jest, że jeśli pacjent umrze w karetce to rodzina ma podpisać oświadczenie czy chce sekcji zwłok, czy też nie ma zastrzeżeń do obsługi chorego.

- Przy każdym wypadku, mówi zastępca kierownika ds. leczenia dr. *Janusz Kowalczyk*, mamy obowiązek zawiadomienia straży i policji. My praktycznie przyjeżdżamy pierwsi, bo dzwoniśmy telefonem zwykłym do policji, a radiostacją do straży, z którą pracuje nam się bardzo dobrze.

Dr. *J. Kowalczyk* podaje, że w czerwcu 1997 r. Pogotowie w Parczewie było pierwszą w całym kraju placówką tego typu, gdzie byli tylko pracownicy medyczni. Nie było już tzw. sanitariuszy i noszowych. Każdy musiał skończyć dwuletnią szkołę ratowników medycznych. Muszą znać dżudo (opanowanie chorego psychicznie), mieć prawo jazdy i umieć działać w zakresie ratowania życia.

Pytam o słynny „łódzki” Pavulon.

- U nas - mówi dr. *J. Kowalczyk* - nigdy tego leku nie było. O zgonie nigdy nie zawiadamialiśmy żadnego zakładu pogrzebowego. Nie było takiego przypadku.

Specjalnym „egzaminem dojrzałości” była dla parczewskiego pogotowia uroczystość koronacji obrazu Matki Bożej Parczewskiej „z Gruszką” w dniu 6 maja 2001 r. Spodziewano się, że do Parczewa przybędzie około 100 tys. ludzi. *K. Murawski* zabezpieczył uroczystość 4 karetkami.

W podziękowaniu za dobrą pracę pogotowie otrzymało wówczas pięknie grawerowany wazon z Matką Bożą Parczewską.

*Mieczysław Bielski*

## Pogotowie parczewskie

Parczewie i 4 w Wisznicach, 5 dyspozytorek w Parczewie i 5 w Wisznicach.

W Parczewie są 2 karetki marki Renault, a w Wisznicach 1 Mercedes.

Ogółem Rejonowa Stacja Pogotowia w Parczewie łącznie z Filią w Wisznicach obsługuje aż 11 gmin: Parczew, Milanów, Siemień, Dębowa Kłoda, Sosnowica, Podedwórze, Jabłoń, Wisznice, Sosnowka, Sławatycze i Hanna. Planuje się jeszcze otwarcie filii w Sosnowicy.

*Kazimierz Murawski*, kierownik Pogotowia informuje o warunkach pracy placówki. Pogotowie ma do swojej dyspozycji 22 pomieszczenia o powierzchni 286 m<sup>2</sup>. Są to: 2 pokoje dyspozytorskie, biuro wezwań i pokój socjalny, apteka, pomieszczenie do dezynfekcji, magazyn środków czystości, 2 magazyny bielizny (czystej i brudnej), wymiennikownia, dwa pokoje lekarskie, archi-

# Teatr to także zabawa

Czy w dobie gwałtownego rozwoju środków masowego przekazu teatr szkolny się przeżył? Sądzę, że nie.

Praca w kole teatralnym daje sporo satysfakcji nauczycielowi i uczniom. Dziecko grając rolę musi zapanować nad swoim lękiem, tremą, nieśmiałością, czasem trudnym do powstrzymania śmiechem, musi opanować swoje emocje. Praca nad kompozycją spektaklu stwarza niezwykle możliwości poznania osobowości uczniów, ich uzdolnień, pragnień, niekiedy kompleksów.

Kilkumiesięczną pracę nad spektaklem wieńczą występy na Powiatowym Przeglądzie Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych, stanowiącym eliminację do Wojewódzkiego Festiwalu Najciekawszych Widowisk w Lublinie. Od trzech lat organizatorem przeglądu jest Powiatowa Biblioteka Publiczna – Centrum Kultury w Parczewie.

W tym roku III przegląd z udziałem 11 zespołów teatralnych z powiatu parczewskiego odbył 14 marca, w sali Osiedlowego Domu Kultury Spółdzielni Mieszkaniowej w Parczewie.

Prezentacje teatralne rozpoczęła debiutująca grupa teatralna „Biedroneczki” ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Parczewie, pod opieką Urszuli Burzec i Teresy Rymkiewicz. „Biedroneczki” pokazały we wspaniale przygotowanej scenerii, barwny, kostiumowy spektakl H. CH. Andersena pt. „Calineczka”.

„Kleks” – grupa teatralna działająca przy Gminnym Ośrodku Kultury w Sosnowicy, pokazała także „Calineczkę” wyreżyserowaną przez Krystynę Jaskiewicz i Małgorzatę Selwa.

Teatrzyk dziecięcy ze Szkoły Podstawowej w Milanowie, zaproponował publiczności współczesną bajkę pt. „Czerwony kapturek” B. Rutkowskiego, nad przygotowaniem której czuwała Bogumiła Sienkiewicz.

Królowa, siedmiu krasnoludków, dzielny rycerz – tę bajkę W. i J. Grimm „Królowa Śnieżka”, obejrzelśmy w wykonaniu dzieci ze Szkoły Podstawowej w Kolanie, przygotowanych przez Klarę Sak.

„Muszelki” – zespół teatralny działający przy Gminnym Ośrodku Kultury i Oświaty w Dębowej Kłodzie, działający pod dyktando Danuty Hetman, zaprezentował się w spektaklu „Krzeseł” I. Irydyńskiego.

Zespół teatralny „Bajdula” ze Szkoły Podstawowej w Uhninie, w spektaklu „Jednooka, dwuoka, trójoka” W. i J. Grimm, pod kierownictwem Małgorzaty Kaczmarek, zachwylił publiczność wspaniale przygotowaną dekoracją, kostiumami i grą dzieci.

„Asy z IV klasy”, a dokładnie dzieci ze Szkoły Podstawowej w Gródku Szlacheckim, przybliżyły nam etapy powstawania sztuki teatralnej w widowisku „Szopka z przeszkodami” autorstwa M. Terlikowskiej. Nad tym spektaklem pracowała razem z dziećmi Marta Cynkowska i Agnieszka Okraśnińska.

Parczewski Dom Kultury reprezentowała grupa teatralna „Iskierki” – w wykonaniu której obejrzelśmy teatrzyk lalkowy „Najdzielniejszy z rycerzy” E. Szelburg - Zarembiny. Zespół prowadzi Eliaż Grunwald.

Widowisko „Nasz wspólny domeczek” E. Jodko – Kula, to historia kłótlivej, chaotycznej rodziny, spierającej się o każdy m<sup>2</sup> i tak ciasnego domku, winiąc się nawzajem o braki w zaopatrzeniu lodówki, brak obiadu. Tę opowieść przybliżyła nam młodzież z Publicznego Gimnazjum w Parczewie, wyreżyserowana przez Annę Banacką.

Wesoło i gwarno było na scenie, gdy w spektaklu „Zabawa w śpiącą królową” Z. Wójcik, prezentował się zespół „Szkolne Marzenia” ze Szkoły Podstawo-

wej w Podedwórze. Zabawę o królowie przygotowała z dziećmi Agnieszka Hawryluk.

III Powiatowy Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych zakończyła grupa teatralna „Asy” z Gimnazjum w Podedwórze. Gimnazjaliści przedstawili współczesną, zabawną opowieść „Rycerz Niezłomny, czyli niewola księżniczki Parekselancji” M. Wojtyszko. Spektakl ten powstał pod kierunkiem Gabrieli Bilkiewicz – nauczycielki z Gimnazjum w Podedwórze, również inicjatorce Powiatowych Warsztatów Teatralnych.

**Uczestnictwo w przeglądzie skłania mnie do refleksji, jak ważne jest działanie grup teatralnych, jak dzieciom sprawia wiele radości występ na scenie, przed prawdziwą publicznością, a ponadto pomaga im rozbudzać myślenie i emocje, ukazuje obszary piękna zachęca do postawy twórczej. Teatr dziecięcy nie jest przygotowaniem do „zawodowej kariery”, jest natomiast ważnym etapem w przygotowaniu do życia wśród ludzi, w rozumieniu rzeczywistości oraz budowaniu pozytywnego do niej stosunku. Młodych aktorów teatr uczy współodpowiedzialności, współdziałania, pracy w zespole, umożliwia „sprawdzenie się”.**

Oprac: Kamila Sternik



## Bank Gospodarki Żywnościowej poleca:

### najniżej oprocentowane kredyty od:

- 2,75%** na zakup gruntów rolnych, maszyn, urządzeń i sprzętu rolniczego; modernizację, adaptację i rozbudowę gospodarstw rolnych; urządzenie i utworzenie gospodarstw rolnych; przedsięwzięcia w działach specjalnych produkcji rolnej dla młodych rolników;
- 3,44%** na zakup gruntów rolnych, maszyn, urządzeń i sprzętu rolniczego; modernizację, adaptację i rozbudowę gospodarstw rolnych; urządzenie i utworzenie gospodarstw rolnych; przedsięwzięcia w działach specjalnych produkcji rolnej dla młodych rolników;
- 4,40%** na zakup nawozów i środków do produkcji rolnej, kwalifikowanego materiału siewnego oraz paliwa;
- 6,88%** na tworzenie nowych miejsc pracy na wsi oraz na nakłady inwestycyjne w rolnictwie;

**kredyty gotówkowe** w USD, EUR oprocentowane już od **8%** w stosunku rocznym;

### kredyty na budownictwo mieszkaniowe

w złotych od **12%**  
w USD, EUR już od **5,86%** w stosunku rocznym.

### Kredytów udzielają:

Oddział w Białej Podlaskiej, ul. Narutowicza 20, tel. 344-46-00

Filia w Parczewie, ul. Bema 2, tel. 355-19-10 do 19

Oddział w Radzyniu Podlaskim, ul. Chomiczewskiego 5, tel. 352-07-84

# Absolutorium dla Zarządu Powiatu

dokończenie ze str. 4

– inwestycje z zakresu drogownictwa wartości 795 tys. zł.: w tym modernizacja ul. Ogrodowej w Parczewie (nawierzchnia i chodniki) oraz ul. Mickiewicza (stabilizacja, nawierzchnia oraz rozpoczęta budowa chodników, która zostanie zakończona w 2002 r.), budowa chodnika na ul. Polnej – przy Szkole Podstawowej nr 2 oraz modernizacja przejść dla pieszych przy ul. Jana Pawła II i Al. Zwycięstwa w Parczewie, modernizacja wjazdu do CKU, budowa chodników w Siemieniu, w Milanowie, w Jabloniu i Sosnowicy (zakup kostki brukowej), budowa parkingu w Wierzchowinach, wykonanie nawierzchni asfaltowej na ul. Piwonia w Parczewie, na drodze w miejscowości Jezioro, na drodze Uścimów – Zienki oraz wykonanie nawierzchni żużlowej na drodze Sowin – Borki – Stępków i na drodze do Michałówki.

Z budżetu powiatu kupiono także sprzęt: spychacz czołowy, oprogramowanie, skrapiarke doczepną oraz samochód osobowo-towarowy marki Seat.

Ważne jest, że powiat nie zaciągał w ubiegłym roku kredytów i nie udzielał poręczeń. Ponadto nie było przypadków do-

konywania wydatków bez zgody Rady Powiatu, ani też wprowadzania zmian w budżecie niezgodnie z uprawnieniami Zarządu. Nie zostały naruszone zasady udzielania zamówień publicznych ani zasady udzielania dotacji z budżetu powiatu.

**Zarówno Regionalna Izba Obračunkowa, Komisja Rewizyjna jak i pozostałe komisje Rady Powiatu Parczewskiego, po zapoznaniu się z odpowiednimi sprawozdaniami, pozytywnie zaopiniowały wykonanie budżetu. Zaowocowało to wystąpieniem Komisji Rewizyjnej, popartej opinią RIO, z wnioskiem do Rady Powiatu o udzielenie Zarządowi absolutorium za 2001 rok.**

**Stosowna uchwała Rady Powiatu w sprawie udzielenia Zarządowi absolutorium została przyjęta przy trzech głosach wstrzymujących się.**

Następnie Rada powołała na Powiatowego Rzecznika Praw Konsumenta *Annę Błaszczuk*, absolwentkę prawa UMCS. Rzecznik Praw Konsumenta rozpoczął pracę z dniem 1 maja br. Przyjęcia interesantów odbywają się w pokoju nr 5 Starostwa Powiatowego w Parczewie, od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30.

Rada podjęła również decyzję o umorzeniu pożyczki w kwocie 10 tys. zł, jaką udzielono byłej Średniej Zasadniczej Szkole Zawodowej w Tulnikach.

Jedną z ostatnich kwestii poruszonych w trakcie obrad było zapoznanie się radnych z uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego w sprawie wyrażenia zgody na rozpoczęcie procedury likwidacji Wojewódzkiej Przychodni Zaopatrzenia Ortopedycznego i Środków Pomocniczych SP ZOZ w Lublinie. Uzasadnieniem dla powyższej uchwały jest utrata płynności finansowej przez Przychodnię, do czego doprowadziło stopniowe zmniejszanie kwot, na jakie Lubelska Regionalna Kasa Chorych podpisywała kontrakty z Przychodnią. Ponieważ Sejmik Województwa Lubelskiego jest organem założycielskim dla Przychodni, Rada Powiatu Parczewskiego zgodnie ze swoimi kompetencjami negatywnie zaopiniowała plan likwidacji wspomnianej placówki. Decyzję swoją Rada uzasadnia obawą przed zdecydowanym pogorszeniem się jakości usług w zakresie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych i chorych w niezbędne środki ortopedyczne i pomocnicze.

oprac. Grażyna Aneta Kość

## Dotacje z budżetu powiatu

Zgodnie ze stosownymi aktami prawnymi podmioty nie zaliczone do sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje na cele publiczne związane z realizacją zadań tej jednostki.

Mając na uwadze swoje kompetencje oraz bieżące potrzeby Rada Powiatu Parczewskiego przyjęła w dniu 10 lipca 2001 r. uchwałę w sprawie trybu udzielania dotacji z budżetu powiatu na realizację zadań powiatu przez wspomniane wyżej podmioty. Dzięki takim unormowaniom prawnym organizacje pozarządowe mogły do 30 września 2001 r. składać oferty na realizację zaproponowanych przez siebie, a zarazem zapisanych w statucie powiatu, zadań. Oferty - zgodnie z wymogami - zawierały dane o organizacji ubiegającej się o realizację zadania, szczegółowy zakres zadania proponowanego do realizacji, termin i miejsce realizacji, kalkulację kosztów oraz oświadczenia o braku działalności w celu osiągnięcia zysku.

Złożone oferty Zarząd Powiatu rozpatrywał uwzględniając zarówno rangę i znaczenie zadania wskazanego do realizacji przez oferenta, jak również kalkulację

kosztów, ocenę możliwości realizacji zadania przez składającego ofertę oraz możliwości finansowe budżetu powiatu.

Ostatecznie na jednym ze swoich marnocowych posiedzeń Zarząd Powiatu Parczewskiego spośród ofert wybrał te, które najbardziej odpowiadają aktualnym potrzebom i możliwościom powiatu.

Jednym z podmiotów, którym przyznano dotację, jest Parczewskie Stowarzyszenie Twórców i Animatorów Kultury. Stowarzyszenie otrzymało dotację na realizację zadań powiatu z zakresu kultury i promocji: na wydawanie miesięcznika społeczno-kulturalnego „Ziemia Parczewska”, na promocję dorobku kulturalnego, wydanie kalendarza, organizację dożynek

powiatowych oraz na wydanie folderu - łącznie na kwotę 45.000 zł.

Przyznane zostały także dotacje na realizację zadań powiatu z zakresu sportu i turystyki. Dotacje te otrzymały: Powiatowy Szkolny Związek Sportowy oraz Powiatowe Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych. Kwota 10.000 zł, jaką otrzymał PSZS ma być przeznaczona na: przeprowadzenie powiatowych finałów w dyscyplinach sportowych w 3 kategoriach wiekowych, zapewnienie udziału reprezentacji powiatu w rozgrywkach na wyższym szczeblu, organizację współzawodnictwa sportowego szkół oraz na propagowanie sportu i kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży.

PZ LZS zaś otrzymało dotację na organizację imprez sportowo-rekreacyjnych 5.000 zł oraz na udział powiatowej reprezentacji LZS w rozgrywkach na wyższym szczeblu - 3.500 zł.

Zarząd Powiatu przyznał ponadto dotację na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej - zgodnie z umową Caritas Diecezji Siedleckiej otrzyma kwotę 10.000 zł, z których prowadzić będzie w Parczewie Punkt Interwencji Kryzysowej.

oprac. Grażyna A. Kość



Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest samodzielną jednostką organizacyjno-budżetową wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej i podlegającą bezpośrednio Zarządowi Powiatu Parczewskiego. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Parzewie powołane zostało 26 stycznia 1999 r. uchwałą Rady Powiatu Parczewskiego. Jednostka powstała w celu realizacji zadań własnych powiatu, a także zadań z zakresu administracji rządowej.

Jednym z ważniejszych problemów rozwiązywanych przez Centrum jest organizowanie opieki nad ludźmi w podeszłym wieku i poważnie chorymi, którymi nie mogą zająć się rodziny. Niejednokrotnie w takich przypadkach PCPR musi rozważyć prośbę bliskich o umieszczenie osoby starszej czy chorej w domu pomocy społecznej, a następnie skierować ją do odpowiedniego DPS. W 2001 r. do PCPR napłynęło 31 wniosków tego typu, po których rozpatrzeniu umieszczono w Domach Pomocy Społecznej 25 mieszkańców powiatu.

Kolejnym niezwykle istotnym zadaniem PCPR jest pomoc dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej i niedostosowanym społecznie.

W pierwszym przypadku młodzi ludzie umieszczani są w rodzinach zastępczych

ze strony Urzędu Marszałkowskiego, Starostwa Powiatowego, Ośrodka Pomocy Społecznej i ludzi dobrej woli.

Kolejnym ważkim aspektem działalności PCPR jest realizacja zadań powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i zatrudniania osób niepełnosprawnych. Zadania powyższe realizowane są m.in. poprzez:

- udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- zwrot kosztów poniesionych na organizację nowych lub przystosowanie istniejących miejsc pracy (w 2001 r. zorganizowano 1 nowe miejsce pracy i 1 dostosowano),
- zwrot kosztów szkoleń organizowanych przez pracodawców dla osób niepełnosprawnych,
- zwrot wynagrodzenia ze składką ZUS (z pomocy takiej skorzystało w ubiegłym roku 41 osób niepełnosprawnych),
- stwarzanie możliwości uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej,
- stwarzanie możliwości uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych (w minionym roku dofinansowano uczestnictwo w turnusach 136 osób, z turnusu skorzystała również grupa pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej),

różnych form pomocowych, m.in. wzrosło uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych.

Wymieniając działania PCPR należy wspomnieć również o Punkcie Interwencji Kryzysowej istniejącym przy „Caritas”. Punkt ten posiada 6 miejsc noclegowych, wyposażony jest w podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego i RTV.

Pośród zadań Centrum Pomocy znajduje się także udzielanie pomocy doradczej zarówno dla osób szukających wsparcia – poradnictwo specjalistyczne, informacja o prawach przysługujących ubiegającym się o świadczenia, jak również dla rodzin naturalnych i zastępczych – wspieranie rodziny w pokonywaniu trudności wychowawczych nad dziećmi własnymi i przyjętymi oraz dla kadry pomocy społecznej - prowadzenie szkoleń.

Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie kieruje powoływany przez Zarząd Powiatu kierownik. Niezmiennie - od czasu powstania PCPR w Parzewie – funkcję tę pełni *Teresa Rojewska*.

Centrum, w celu realizacji swoich zadań statutowych podzielone jest, zgodnie z kluczem kompetencji, na następujące zespoły:

- ds. domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia,

## Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

czych lub - jeżeli mają więcej szczęścia - opiekę nad nimi przejmują dalsi członkowie rodziny, najczęściej dziadkowie. Najtrudniejsze sytuacje są wtedy, gdy dziecko kierowane jest do Domu Dziecka lub do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej. Aktualnie PCPR sprawuje opiekę nad 29 rodzinami zastępczymi, w których przebywa 39 dzieci. Poza tym w minionym roku umieszczono 5 dzieci w Domu Dziecka, 1 dziecko w Pogotowiu Opiekuńczym oraz 1 dziecko w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej. Opieką dziadków otoczonych zostało 5 dzieci. Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje pieczę także nad pełnoletnimi wychowanekami rodzin zastępczych i placówek opiekuńczych – m.in. finansuje kontynuację nauki przez młodzież oraz pomaga jej usamodzielnąć się.

35 dzieci z rodzin patologicznych i zagrożonych znajduje opiekę, gorący posiłek oraz pomoc w odrabianiu lekcji w parczewskiej świetlicy środowiskowej. Świetlica prowadzona jest przez siostry zakonne, zaś funkcjonuje dzięki współpracy z PCPR i wsparciu finansowemu

- pomoc w likwidacji barier komunikacyjnych (zmiana oświetlenia, montaż aparatu telefonicznego), architektonicznych i urbanistycznych (z dopłat na ten cel skorzystało 8 osób),
- pomoc w zaopatrywaniu osób niepełnosprawnych w sprzęt ortopedyczny, środki pomocnicze i lecznicze środki techniczne (w 2001 r. 266 osób otrzymało dofinansowanie na wspomniane zakupy).

Przy PCPR funkcjonuje ponadto Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Zespół ten został powołany 01 stycznia 2000 r. przez starostę parczewskiego, w celu ustalania stopnia niepełnosprawności dla osób chorych psychicznie, niepełnosprawnych ruchowo, jak również osób w podeszłym wieku. Zespół orzeka także o niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia – co ma istotne znaczenie w przypadku ubiegania się o zasiłek pielęgnacyjny. W 2001 r. rozpatrzonych zostało 388 wniosków z 421 złożonych. Dzięki lokalizacji Zespołu na terenie powiatu zwiększył się dostęp mieszkańców do

- ds. opieki nad rodziną i dzieckiem,
- ds. poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej,
- ds. szkolenia i doskonalenia zawodowego pracowników pomocy społecznej,
- ds. osób niepełnosprawnych i wybranych grup społecznych,
- ds. współdziałania z organizacjami pozarządowymi,
- finansowo-księgowy.

PCPR, aby działać skutecznie musi współpracować zarówno z administracją rządową i samorządową, jak również z organizacjami non-profit, kościołami i związkami zawodowymi, wolontariuszami, organizacjami pracodawców, a wreszcie i z samymi mieszkańcami.

PCPR mieści się w Parzewie przy ul. Kościelnej 124 i czynne jest od poniedziałku do piątku, w godz. 7.30 – 8.30.

Na tablicach ogłoszeń w budynku PCPR znajdują się informacje o możliwościach korzystania z prowadzonych form pomocy, a także o zmianach w prawie, wymaganych dokumentach itp.

# Siemieński staw

## cz. I

Apolinary Nosalski

O siedem kilometrów na zachód od Parczewa znajduje się rozległe jezioro, zwane Stawem Siemieńskim. Przepływa przez nie rzeka Tyśmienica, dziś uregulowana, ale jeszcze do niedawna pełna błotnistych i grząskich rozlewisk.

Starzy ludzie opowiadają, że dawno, przed setkami lat, w miejscu dzisiejszego jeziora ciągnęły się łąki i bagniska zarosłe szuwarami i gdzieś tam kępami olszyny. Nie było też grobli, po której teraz biegnie szosa, droga zaś do Parczewa wiodła pośród mokradł i nie zawsze nadawała się do przebycia. Prawie co roku utwardzano ją gałęziami i ukladanymi w poprzek pniami drzew, po których jechało się jak po maglownicy.

Nie na wiele to się jednak zdało, bo wiosenną czy jesienną porą, a nawet latem, kiedy rozpadały się deszcze, droga zamieniała się z powrotem w grzęzawisko i przejechanie jej, zwłaszcza ciężkim, ładownym wozem, nie było łatwe. Podobno raz ugrzęzła tam nawet królewska karoca i dopiero chłopi zwolani z pobliskiego Siemienia zdolali ją wyciągnąć.

Dziedzicem Siemienia był podówczas jeden z możnej rodziny Branickich.

Jako pułkownik busarski imć pan Branicki często na różne wyprawy wojenne wyruszał, z których przywoził bogate łupy.

Z jednej takiej wyprawy, obok paru wozów wyladowanych cenną zdobyczą, przywiózł pół setki jeńców tureckich.

Ponieważ był już niemłody, bo kopę lat przekraczał, a i ranę niejedną zdarzyło mu się otrzymać, postanowił zaprzestać wojaczki, osiąść na stałe w Siemieniu i zając się pomnażaniem swego majątku.

Miał pan Branicki córkę jedynaczkę, śliczną Anusię, którą chciał uczynić najbogatszą panną wśród okolicznej szlachty. Dla niej więc zamierzał nawet z bagna i błota siemieńskiego korzyści wyciągnąć.

Umyślił tedy w poprzek rzeki, przez łąki i mokradła usypać groblę i tym sposobem zbudować staw tak ogromny, jakiego nikt nie miał w całym województwie. A do tej roboty użył niewolników tureckich.

Ciężka była ich dola.

Przykuci łańcuchami do taczek, wozili piach spod Miłkowa, gdzie było go pod dostatkiem. Pod strażą dworskich pacholków pracowali codziennie od rana aż do zachodu słońca, w letnich upałach, w słotach jesiennych, a nawet zimą, chociaż śnieg ziemię przysypał. Karmiono ich lada czym, spali

zaś pod dachem wielkiej szopy, o której mówiono, że jest wiatrem poszyta.

Wśród Turków znajdował się jeden młody Serb imieniem Iwo, z którym dozorujący mogli się jako tako dogadać. Rozumiał bowiem, co do niego mówiono, i odpowiadał lamany serbsko-ukraińskim językiem. Dla niego więc zwracano się najczęściej, a on różne polecenia tłumaczył pozostałym niewolnikom, pośród których miał duży posłuch i poważanie.

Zaczęto mu stopniowo dawać coraz więcej swobody, a wreszcie zdjęto z nóg łańcuchy, którym do taczki był przykuty. On zaś zdawał się okazywać tym większą ochotę do pracy, nawet czasami się uśmiechał. Bywało, że nucił wieczorem albo i przy robocie tęskne pieśni, których Turcy uważnie słuchali, a dozorujący nie ośmielali się przerywać.

Jednego razu w letnie południe zdarzyło się, że córka pana Branickiego Anusia przyszła nad wodę, aby popatrzeć na robotę. W lekkiej, jasnej sukience stała na brzegu i słuchała pięknej, pełnej tęsknoty melodii, jaką śpiewał Iwo pracujący przy umacnianiu grobli.

Spostrzegłszy ją, chłopak skłonił się nisko, po czym bez słowa uszedł do wody, nazrywał cały pęk wielkich, białych nenufarów i podał je panience z pełnym wdziękiem, dworskim prawie ukłonem.

- Dziękuję - szepnęła Anusia i splonila się, sama nie wiedząc czemu.

Następnie zanurzywszy twarz w mocnym, odurzającym zapachu wodnych kwiatów odwróciła się i z wolna odeszła w stronę dworu.

A on stał tak chwilę, patrząc za nią, po czym westchnął cicho i zabrał się na powrót do roboty.

Na drugi dzień Anusia znów zjawiła się nad wodą. Iwo pracował już w innym miejscu, zauważył ją jednak i z oddali ukłon jej posłał. Wracając zaś o zachodzie z pracy niósł naręczę jeszcze piękniejszych kwiatów. Ujrzawszy panienkę stojącą na ganku, podbiegł i złożył jej przed nią na lawce.

Odtąd widywali się prawie każdego dnia. Oboje zaczęli nawet z upragnieniem czekać na te, jakże przelotne, spotkania.

Anusia stojąc na ganku albo, jeśli dzień był chłodny, w oknie, wypatrywała go wśród gromady idących do robót lub wracających niewolników. Iwo zaś zausze dostrzegał ją i posyłał jej ukradkiem tęskne, zakochane spojrzanie.

Mijały miesiące, przeszła jesień i zima się skończyła, a oni byli szczęśliwi, raz dziennie z daleka się tylko widując. I chociaż nie zamienili ze sobą ani słowa, potrafiliby oczywiście wszystko sobie powiedzieć.

Tymczasem groźne chmury gromadziły się nad ich niemą i beznadziejną miłością.

Pan Branicki postanowił, że nadszedł już czas, aby córkę wydać za mąż. Upatrzył nawet dla niej odpowiedniego męża. Był to towarzysz jego wypraw wojennych, człowiek już niemłody, ale bogaty, mający liczne dobra w całym województwie. Odwiedziwszy raz pana Branickiego w Siemieniu, zaczął zalecać się do panny Anusi i coraz częściej przyjeżdżał, widząc, że ma protektora w jej ojcu.

Anusia z początku nie traktowała sprawy zbyt poważnie, trochę nawet śmiała się z konkurenta. Ale gdy ojciec przykazał jej dosyć stanowczo, że ma być miła dla gościa, za którego za mąż wyjść musi, przejęła się i zmartwiła nie ma żarty.

Iwo widząc codziennie bleśszą i smutniejszą twarz panny Anusi, początkowo ani się domyślał, jaka była tego przyczyna. Wkrótce jednak dowiedział się od służby, że panienkę ojciec wydaje za mąż za starego bogacza. I wtedy wydało mu się, że dla niego na zawsze już słońce gaśnie. Chociaż sam nie ośmielił się nigdy żywić cienia nadziei, przeraził się, że gdy panna Anusia wyjdzie za mąż, to jemu nie będzie już wolno nawet na nią popatrzeć.

Tymczasem został ustalony termin wesela, które miało się odbyć w dzień Piotra i Pawła.

Roboty przy sypaniu grobli były prawie na ukończeniu. Ciesle budowali most i służy na rzece. Pan Branicki pragnął, aby staw był gotowy jeszcze przed weselem, a że już minęła Wielkanoc, rozkazał także chłopom ze swoich wiosek przychodzić każdego dnia do roboty pieszo lub ze sprzężajem.

Wreszcie groblę zamknięto. Woda w rzece zaczęła się spiętrzać i w ciągu paru dni utworzyła olbrzymie rozlewisko. Jak okiem sięgnąć, zalane zostały bagna i moczary aż po odległe o pół mili brzegi puszczy.

Ludzie odtąd mogli jeździć twardą i suchą groblą, a do kiesy pana Branickiego coraz obficiej wpływały dochody z opłat grobelnego i mostowego. Zabiegający o fortunę szlachcic żywił również nadzieję, że tak wielki staw będzie dawał w przyszłości mnóstwo ryby. Zamierzał zaraz po weselu córki rozpocząć stawianie młyna.

# Miejski Klub Sportowy „Victoria” w Parczewie

Działalność klubu datuje się od 1 lipca 1967r. to jest od zarejestrowania Klubu przez Urząd Spraw Wewnętrznych w Lublinie. Inicjatorzy reaktywowania Klubu zdecydowali się na nazwę „Victoria” (z języka łacińskiego *zwycięstwo*). Powrócono więc do nazwy pierwszego po wyzwoleniu klubu z 1923 r.

MKS „Victoria” kontynuuje tradycje poprzednich klubów t.j. „Startu” i „Hutnik” Parczew. Na swoim starcie „Victoria” posiadała 4 sekcje sportowe biorące udział w rozgrywkach dawnego województwa lubelskiego: piłki nożnej i tenisa stołowego w kl.B, piłki siatkowej w klasie A, szachów w lidze okręgowej. Działalnością Klubu kierowało dotychczas pięciu prezesów: *Michał Łokaj* w latach 1967-1977, *Edward Niemiec* 1977-1981, *Zbigniew Dębski* 1981-1983, *Alozy Lichosyt* 1983-1994, *Felicjan Łazuka* 1994-1998, *Wiesław Nowak* 1998-2000. Obecnie od 2000 r. Prezesem Klubu jest *Janusz Krasuski*.

Obecnie Klub prowadzi szkolenie w 3 sekcjach sportowych t.j. piłki nożnej, piłki siatkowej i tenisa stołowego. Najbardziej liczną i prężną działającą sekcją jest sekcja piłki nożnej, posiadająca drużyny młodzieżowe oraz zespół seniorów w V lidze. MKS „Victoria” w minionym czasie osiągnęła szereg sukcesów sportowych.

W 1976 r. z Klubu MKS Victoria znajdowało się 8 zawodników w kadrze okręgu Biała Podlaska na eliminację do Mistrzostw Polski juniorów do Mławy. Byli to: *Wojciech Niziolek*, *Zbigniew Smoliński*, *Dariusz Nowicki*, *Jarosław Ostrowski*, *Mirosław Kwiatkowski*, *Krzysztof Łobejko*, *Andrzej Eysakowski*, *Jerzy Frączkiewicz*.

Młodzi Piłkarze wywalczyli tam w gronie 12 zespołów II miejsce, awansując tym samym do grona najlepszych 8 zespołów w Polsce. W lipcu 1976 r. grupa ta udała się na Finały VIII Ogólnopolskiej Spartakiady Młodzieży w Poznaniu.

Największe osiągnięcia drużyny seniorów to oprócz udziału w rozgrywkach IV ligi układu Biała Podlaska - Chełm, Biała Podlaska - Siedlce, to udział w 2 finałach wojewódzkich Pucharu Polski, edycji 1989-1990 i 1996-1997 oraz 4 miejsce w międzynarodowym halowym turnieju piłki nożnej w Berlinie. Lista zasłużonych piłkarzy dla Klubu jest bar-

dzo długa. Do grona najlepszych piłkarzy w historii Klubu należy zaliczyć: *Henryka Musika* lata 1960-1970, *Zbigniew Dębskiego* lata 1950-1960, *Ireneusza Bończaka* lata 1960-1970, *Bogdana Antoniuka* lata 1950-1960, *Zbigniewa Smolińskiego*.

Lata 1970 do dziś, *Leszka Niewidowskiego* lata 1970-1990, *Jacka Maleszyka* lata 1980 do dziś, *Sławomira Nazaruka* zawodnika, który w historii klubu osiągnął największy sukces sportowy t.j w roku 1993 przeszedł do III ligowego Górnika Łęczna, wywalczył z nim awans do II ligi następnie przeszedł do I ligowego Śląska Wrocław w roku 2000 stając się tym samym zawodnikiem Victorii który występuje w ekstraklasie.

Szkoleniem w sekcji piłki nożnej zajmowało się wielu trenerów i wychowawców. Obecny trenerem Victorii jest *Marek Kowalski*.

Klub posiada również sekcję piłki siatkowej, dyscyplina ta kojarzona jest słusznie z wielkim jej entuzjastą, nauczycielem i wychowawcą *Jerzym Olszewskim*. Od początku istnienia Klubu *Jerzy Olszewski* całą swoją wiedzę i doświadczenie przekazał wielu pokoleniom siatkarzy. Drużyna siatkarzy wielokrotnie występowała w lidze okręgowej, bądź w II lidze makroregionu środkowo-wschodniego. Możliwości osiągnięcia większego sukcesu, podobnie jak w piłce nożnej w tak małym środowisku jak Parczew jest trudne, gdyż po ukończeniu szkół średnich zawodnicy wyjeżdżali

z Parczewa, by dalej kształcić się. Czołowi zawodnicy tej sekcji to *Maciej Tyborowski* (późniejszy reprezentant Polski) czy też w ostatnich latach *Marian Waniowski* i *Leszek Dęboczyk*. Zawodnicy ci występowali na parkietach II i I ligi w naszym kraju.

Obecnie zespół występuje w II lidze grupy A województwa lubelskiego. Trenerem zespołu jest *Tomasza Świć*.

Inną dyscypliną, która ma również swoje osiągnięcia, jest tenis stołowy. Dyscyplina ta najlepsze osiągnięcia i rozkwit miała pod koniec lat siedemdziesiątych i w latach osiemdziesiątych i zawodniczą je nieżyjącemu już *Januszowi Duni*. On to bowiem przy pomocy takich trenerów jak *Lech Wójcik* (twórcy znaczącego w Polsce do dziś Lewartu Lubartów w tenisie stołowym) oraz *Zdzisławowi Wetoszcze* stworzyli sekcję, której zawodnicy znani byli nie tylko w województwie Biała Podlaska (gdzie często nie mieli sobie równych) lecz również w wielu czołowych ośrodkach tenisowych w Polsce.

Klub w tych latach był klasyfikowany w pierwszej 40 klubów w całej Polsce, a zawodnicy odnosili sukcesy na arenie ogólnopolskiej. Te „łuste „ lata należą jednak do przeszłości. Być może szansa na powrót do wielkiego tenisa to zapoczątkowana praca z grupą 9-11 latków i występy w lidze okręgowej woj. lubelskiego. Trenerami grup są *Zbigniew Dębski* i *Mirosław Aleksandrowicz*.

Oprac. Z. Smoliński



Drużyna oldboyów „Victorii”

Grupa wiekowa - „IGRZYSKA” /szkoły podstawowe/		
Mini piłka ręczna		
Dziewczeta	Siemień, 15.04.2002 r.	1. SP Rudno 2. SP Siemień 3. SP Dawidy
chłopcy	Siemień, 22.04.2002 r.	1. SP Dawidy 2. SP Siemień
Mini siatkówka „3”		
chłopcy	Parczew, 06.03.2002 r.	1. SP Przewłoka 2. SP-2 Parczew 3. SP-1 Parczew 4. SP Dawidy
Mini siatkówka „2”		
chłopcy	Parczew, 13.03.2002 r.	1. SP-2 Parczew 2. SP-1 Parczew 3. SP Przewłoka
Grupa wiekowa - „GIMNAZJADA” /gimnazja/		
Koszykówka		
dziewczeta	Siemień, 06.03.2002 r.	1. GP Podedwórze 2. GP Parczew 3. GP Siemień 4. GP Milanów
chłopcy	Parczew, 29.03.2002 r.	1. GP Parczew 2. GP Podedwórze
Siatkówka		
dziewczeta	Parczew, 04.03.2002 r.	1. GP Parczew
chłopcy	Parczew, 04.03.2002 r.	1. GP Parczew 2. GP Siemień 3. GP Milanów
Grupa wiekowa - „LICEALIADA” /szkoły średnie/		
Koszykówka		
dziewczeta	Jabłoń, 22.03.2002 r.	1. ZSO Milanów 2. LO Parczew 3. ZSR Jabłoń 4. CKU Parczew
chłopcy	Siemień, 25.03.2002 r.	1. LO Parczew 2. CKU Parczew 3. ZSO Milanów 4. ZSR Jabłoń

## Kącik szaradziarski nr 4



Rys. W.D.

Rozwiązanie rebusu z nr 3. „Dębowa Kłoda”. Nagrodę książkową wylosowała Ewelina Dębowczyk z Parczewa. Nagroda do odebrania w redakcji.

## Rebus z miejscowością

Rozwiązaniem rebusu jest nazwa jednej z miejscowości pow. parczewskiego. Rozwiązanie rebusu prosimy nadsyłać do 10.06. 2002 r. na adres redakcji: 21-200 Parczew, ul. Żabia 24, wyłącznie na kartkach pocztowych z dopiskiem „Rebus”.

Za prawidłowe rozwiązanie wylosowana będzie nagroda książkowa.

J.N.

Wydawca:  
Zespół redakcyjny:

Parczewskie Stowarzyszenie Twórców i Animatorów Kultury w Parczewie.  
Mieczysław Bielski, Mariola Czarnacka, Stanisław JadczaK /redaktor naczelny/,  
Jan Najs, Apolinary Nosalski, Bogumiła Sarnowska, Janusz Tryniecki.  
21-200 Parczew, ul. Żabia 24, tel. /0-83/ 355-15-76; e-mail: oswiata@parczew.pl  
Materiałów redakcyjnych i nie zamówionych redakcja nie zwraca.

